CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

धं०प०

श्रीगणेशाय नमः ॥ धन्वन्तरिःक्षपणकामरसिंहशंकुवेतालभट्टघटक
र्परकालिदासाः ॥ ख्यातो वराहमिहिरो नृपतेः सभायां रत्नानि वै वररुचि
र्नव विक्रमस्य ॥१॥ तन्नाकः ॥ मित्रं मयोक्तं तथा नीतिर्धर्मं च कार्यं राप मूर्खेन ॥
रत्नानि विद्वज्जनयोरयानां नयरत्नमिदं कमान ॥२॥ मित्रं स्वकृतयारिपू
र्वमथवने लुब्धे घनैरीश्वरं कार्ये वा हि जनादरे गानुयतीम्यकन्नासमैयोन्ध
रान ॥ अस्तु नस्तु लोभिगुरे प्रगातिभिर्मुर्खकृयाभिर्हुधीर्विद्याभीरा सिवंर
सेन सकलं शीलं न कुर्यात्कृत्वा ॥३॥ क्षपणकः ॥ अधीतं नाद्य च मुक्तिनोनिया
नं नमानुरेतं नक्षयोलुब्धो धीनिर्मलं गरः परिभवं दुःखेऽन्यदेवोरतिम्न ॥
ः चोथं वन मुक्त नारि मनानां शोकालिलं सैयं दुर्योगवियतानदुरोद रान

१

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

वि०र० दराजडतपा चात्मप्रकाशोहृतः॥७॥ घटकर्पनः॥ मूर्खोशान्तलपत्योन्निति
२ पतिरलसोमत्सरोधर्मधीलोदुःस्थोमानीदरिद्रः प्रभुरतिकृपणः शास्त्र
विद्धर्महीनः॥ आस्त्रीहीनोनरेन्द्रः सुचिरपिसततं यः परान्नस्यभोजी
दृष्टोरोगोदनिद्रः सचयुवतिपतिर्ह्रीग्विडम्ब्यप्रकारान्॥८॥ कालिदासः॥
स्त्रीणांयौवनमर्थिनामनुगमोराज्ञः प्रतापः सतांदास्थ्यं स्वल्पजनस्य
निरसहितु सवाग्डम्बरः॥ सादाचारस्यमहाजनेपरिशान्तिर्विद्याकुलस्यैक
ता विद्यायाधनमुन्नतेर्गुणा ... शान्तोर्द्विदैकोदलम॥९॥ वराहः॥ विद्व
त्सेसदिपान्नित्तः परवशोमानीदनिद्रोग्ढहीद्रव्याढ्यः कृपणः स्तुत्योपर
धशोरुहोगती यौवितः॥ नाजाहुः शावित्रः प्रियः कुलभवोमूर्खोपि राम

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

स्वधाः प्राप्नोति कष्टम्मुहुः ॥४॥ अमरसिंहः॥ नीतिर्भूमिभुजां नतिर्गुणा
वतां ह्रीरङ्गनानां धृतिर्द्दम्पत्योः शिशवो गृहस्य कविता बुद्धेः प्रसादो गिरां।
लावण्यम्वपुषः श्रुतिः सुमनसां धैर्य्यं द्विजस्य क्षमा शक्तस्य द्रविणं गृहा
श्रमवतां स्वास्थ्यं सतां मण्डनम् ॥५॥ शंकुः॥ धर्म्मः प्रागेव चिन्त्यः सचिवम
तिगतिर्भावनीया सदैव ज्ञेयो लोकानुवृत्तिर्वरचरनयनैर्म्मण्डलं वीक्षणी
यम् ॥ प्रच्छाद्यौ रागरोषौ मृदुपरुषगुणौ योजनीयौ च काले स्वात्मा यत्नेन
रक्ष्यो रणशिरसि पुनः सोपि नो रञ्जनीयः ॥६॥ वेतालः॥ कार्य्येशायनदस्युः
कुभार्या च योद्धा भजन सत्तं तु धामर्य्यादा यस्य नैर्ह्णानि विपदां धैर्य्यं प्र
कटं हैजं॥ वेतालेन कुलं भजेत्तनिलयो ह्येतद्यापेन्तुवेदानिहेन जना
CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

तन्वाद ॥ १४॥ ना मे भाति मंदे नाके जरन्तु हेः पूर्णोन्दु नाशाद्धेरी मीत्लेन प्रन
दायवेनातुरगो लिप्योत्स्येयेर्मान्हिर न ॥ वार्ता व्याकरणेन हं सनियुनेन्ज्रेद्धः
सभापारिडुले स्मनु नेषाकुलंत्वयावस्तु मती नर्णेन यान्विसुना ॥ १५॥ वात्सल्य
स्यजनेद ण पारिजने ओचुं जजेदुर्ज्ञो नेप्रीतिस्ताधु जलोद मः स्वस्नजनेवि
द्धनाओ [illegible] ॥ सोर्थे शनुजजेज्ञामागु नुज नेनानीज नेधूर्तता येचै वंश
निन : कर्णीक आलिनस्ते धेचलोके स्थितिः ॥ शवेयो यारापितुर्जलेन हुनःगुरु
र्छुनेरासूर्या तयोजागेन्द्रो निशितांकुशेन समदोदरो उनगौर्ह माः ॥ व्याधि
र्भैषजसंग्नहै स्वविविधैर्म्मै नप्रयोगैर्दिवि सर्वस्योवधमस्ति शास्त्रवाधितं
मूर्खस्य नास्त्यौषधम् ॥ १७॥ सन्ता ॥ सैसास्य तंहस ययसो नामा पिन त्तावतेषु

मनप्राय

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

॥ग्रं॥ अन्ये वेदान्तो हृतसन्निधयः किमपरे हास्यास्पदं भूतले ॥१०॥ चक्रकविः

उत्खातान्प्रतिरोपयन्कुसुमिताश्चिन्वन्लघून्वर्द्धयन्नत्युच्चान्नमयन्नता

न्समुन्नमयन्विश्लेषयन्संहतान् । क्षुद्रान्कण्टकिनो बहिर्निरसयन्म्लानान्पु

नः सेचयन्मालाकार इव प्रयोगनिपुणो राजा चिरं नन्दति ॥११॥ चक्रकः शनै

र्गच्छति ॥ कालिदासः ॥ हेमांभोरुहपत्तने परिमलस्तेयी वसन्तानिलस्तन्

नैरिव शालिनी मधुकरैरारब्धकोलाहलः । संजातस्त्वरयाग्रजन्निपतित

स्त्वीरत्नखण्डपङ्क्तिर्ललितप्रकेरलकामिनीकुचतटे खञ्जः शनैर्गच्छति ॥१२॥

इति नवरत्नम् ॥ अथ यावत्क्रमानन्दनिभं केशपाशं बालाव्रजनो पुपतिवद्धभक्ता

मुपैति ॥ डिम्भीडीरपिण्डपरिपाण्डुरतुण्डमुण्डचाण्डालनत्यरिहरन्ति नरं

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

श्लि०२०
७

क्षाकारतयातदेसनलिनीपत्रास्थितेनाजते॥स्वातौसागरसुक्तिसम्पुटगतं
तज्जायतेमौक्तिकं प्रायेणाधममध्यमोत्तमगुणाः संसर्गतः सुर्खवत्॥१८॥
हरेरंवरेभूषयन्तोहकावारचवोयेपतिंभत्सयंतोहशावा॥तुरवत्नानहेतुः
स्वदम्भेननस्त्राहनिद्रादनिद्रासनिद्रावराश्रीः॥१॥मुद्गौःशंगेसप्रतालग्न
माणास्वर्णास्याद्रिः सर्षपसेवकदेशः॥विनुःसिन्धुःसिन्धुरप्येकाविनुरचौ
लुंघेसाधुनीचोपकारे॥२॥श्रीः॥ श्रीः॥ श्रीः॥ श्रीः॥ श्रीः

राम
४

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham